

R O Z P O R Z A D Z E N I E
MINISTRA ZDROWIA¹⁾

z dnia2016 r.

**w sprawie medycznych czynności ratunkowych i świadczeń zdrowotnych innych niż
medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego**

Na podstawie art. 11 ust. 11 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2013 r. poz. 757, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa zakres:

- 1) medycznych czynności ratunkowych, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego samodzielnie lub pod nadzorem lekarza systemu;
- 2) świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego samodzielnie lub na zlecenie.

§ 2. Medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego samodzielnie określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. Medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego pod nadzorem lekarza systemu określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 4. Świadczenia zdrowotne inne niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego samodzielnie określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 5. Świadczenia zdrowotne inne niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego na zlecenie określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia³⁾.

1) ¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej – zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. poz. 1908).

2) ²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1245 i 1635, z 2014 r. poz. 1802 oraz z 2015 r. poz. 1887 i 1991 oraz z 2016 r. poz. 65.

3) ³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 grudnia 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu medycznych czynności ratunkowych, które mogą być podejmowane przez ratownika medycznego (Dz. U. z 2007 r. Nr 4, poz. 33 oraz z 2009 r. Nr 11, poz. 64), które utraciło moc z dniem 1 stycznia 2016 r. w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zmianie

MINISTER ZDROWIA

Załączniki do rozporządzenia
Ministra Zdrowia
z dnia2016 r. (poz. ...)
Załącznik nr 1

**MEDYCZNE CZYNNOŚCI RATUNKOWE KTÓRE MOGĄ BYĆ UDZIELANE
SAMODZIELNIE PRZEZ RATOWNIKA MEDYCZNEGO**

1. Ocena stanu pacjenta w celu ustalenia postępowania i decyzji o podjęciu lub odstąpieniu od medycznych czynności ratunkowych.
2. Układanie pacjenta w pozycji właściwej dla stanu pacjenta lub odniesionych obrażeń.
3. Podjęcie i prowadzenie podstawowej i zaawansowanej resuscytacji krążeniowo - oddechowej zgodnie z aktualną wiedzą medyczną.
4. Bezprzyrządowe przywracanie drożności dróg oddechowych.
5. Przyrządowe przywracanie i zabezpieczanie drożności dróg oddechowych z zastosowaniem w szczególności:
 - 1) rurki ustno-gardłowej;
 - 2) rurki nosowo-gardłowej;
 - 3) przyrządów nadgłośniowych;
 - 4) konikopunkcji.
6. Odsysanie dróg oddechowych.
7. Podjęcie tlenoterapii biernej lub wspomagania oddechu lub wentylacji nieinwazyjnej powietrzem lub tlenem:
 - 1) ręcznie - z użyciem:
 - a) maski twarzowej;
 - b) zastawki jednokierunkowej, worka samorozprężalnego oraz rezerwuaru tlenowego;
 - 2) mechanicznie, z użyciem respiratora.
8. Wykonanie intubacji dotchawiczej i prowadzenie wentylacji nieinwazyjnej w nagłym zatrzymaniu krążenia.
9. Wykonanie defibrylacji manualnej na podstawie EKG lub z zapisu kardiomonitora.
10. Wykonanie defibrylacji zautomatyzowanej.

11. Wykonanie przezskórnej elektrostymulacji serca w przypadku pacjentów niestabilnych hemodynamicznie w bradyarytmiiach niereagujących na atropinę.

12. Wykonanie kardiowersji w przypadku pacjentów nieprzytomnych, niestabilnych hemodynamicznie w tachyarytmiiach niereagujących na farmakoterapię.

13. Wykonanie defibrylacji manualnej na podstawie EKG lub zapisu z kardiomonitora.

14. Monitorowanie czynności układu oddechowego.

15. Monitorowanie czynności układu krążenia metodami nieinwazyjnymi.

16. Wykonanie kaniulacji żył obwodowych oraz żyły szyjnej zewnętrznej.

17. Wykonanie dojścia doszpikowego przy użyciu gotowego zestawu.

18. Podawanie leków drogą dożylną, domięśniową, podskórną, doustną, podjęzykową, wziewną, dotchawiczą, doodbytniczą oraz doszpikową.

19. Odbarczenie odmy prężnej drogą nakłucia jamy opłucnowej.

20. Pobieranie krwi żyłnej i włosniczkowej do badań laboratoryjnych.

21. Oznaczanie parametrów krytycznych z użyciem dostępnego sprzętu.

22. Opatrywanie ran.

23. Tamowanie krwotoków.

24. Unieruchamianie złamań, zwichnięć i skręceń.

25. Unieruchamianie kręgosłupa ze szczególnym uwzględnieniem odcinka szyjnego.

26. Przyjęcie porodu nagłego w warunkach pozaszpitalnych.

27. Wykonanie segregacji medycznej pierwotnej i wtórnej.

28. Przygotowanie pacjenta do transportu i opieka medyczna podczas transportu.

29. Wykonanie pomiaru temperatury głębokiej.

30. Zakładanie sondy żołądkowej i płukanie żołądka, po zabezpieczeniu drożności dróg oddechowych.

31. Podawanie leków wymienionych w tabeli

| Lp. | Nazwa międzynarodowa leku | Postać |
|-----|---------------------------|--------------------------|
| 1. | Acidum acetylsalicylicum | tabletki |
| 2. | Acidum tranexamicum | roztwór do wstrzykiwań |
| 3 | Adenosine | roztwór do wstrzykiwań |
| 4. | Amiodaroni hydrochloridum | roztwór do wstrzykiwań |
| 6. | Atropini sulfas | roztwór do wstrzykiwań |
| 7. | Isosorbidi mononitras | tabletki |
| 8. | Budesonidum | zawiesina do nebulizacji |
| 9. | Captoprilum | tabletki |
| 10. | Clemastinum | roztwór do wstrzykiwań |

| | | |
|-----|---|---|
| 11. | Clonazepamum | roztwór do wstrzykiwań |
| 12. | Clopidogrelum | tabletki |
| 13. | Dexamethasone phosphate | roztwór do wstrzykiwań |
| 14. | Diazepamum | roztwór do wstrzykiwań, wlewka doodbytnicza |
| 15. | Drotaverini hydrochloridum | roztwór do wstrzykiwań |
| 16. | Epinephrinum | roztwór do wstrzykiwań |
| 17. | Flumazenilum | roztwór do wstrzykiwań |
| 18. | Furosemidum | roztwór do wstrzykiwań |
| 19. | Gliceroli trinitras | tabletki, aerazol do stosowania podjęzykowego |
| 20. | Glucagon hydrochloride | roztwór do wstrzykiwań |
| 21. | Glucosum 5%, 20% | roztwór do wstrzykiwań |
| 22. | Glucosum 5%, 20% | roztwór do wlewu dożylnego |
| 23. | Heparinum | roztwór do wstrzykiwań |
| 24. | Hydrocortisonum | roztwór do wstrzykiwań |
| 25. | Ibuprofen | tabletki |
| 26. | Ketoprofen | tabletki, roztwór do wstrzykiwań |
| 27. | Lidocaini hydrochloridum | roztwór do wstrzykiwań, żel |
| 28. | Magnesii sulfas | roztwór do wstrzykiwań |
| 29. | Mannitolum – 15 % | roztwór do wlewu dożylnego |
| 30. | Metamizolum natriicum | roztwór do wstrzykiwań |
| 31. | Metoclopramidum | roztwór do wstrzykiwań |
| 32. | Midazolamum | roztwór do wstrzykiwań |
| 33. | Morphini sulfas | roztwór do wstrzykiwań |
| 34. | Naloxoni hydrochloridum | roztwór do wstrzykiwań |
| 35. | Natrii chloridum 0,9 % | roztwór do wlewu dożylnego |
| 36. | Natrium bicarbonicum 8,4% | roztwór do wstrzykiwań |
| 37. | Papaverinum hydrochloricum | roztwór do wstrzykiwań |
| 38. | Paracetamolum | czopki, tabletki, roztwór do wstrzykiwań |
| 39. | Płyn fizjologiczny wieloelektrolitowy izotoniczny | roztwór do wlewu dożylnego |
| 40. | Płyny koloidowe niewymagające pobierania przed iniekcją krwi na grupę oraz próby krzyżowej (skrobia hydroksyetylowana, żelatyna modyfikowana) | roztwór do wlewu dożylnego |
| 41. | Salbutamolum | roztwór do wstrzykiwań, roztwór do nebulizacji |
| 42. | Solutio Ringeri/zbilansowany roztwór | roztwór do wlewu dożylnego |

| | | |
|-----|--------------------------|------------------------|
| | elektrolitowy | |
| 43. | Theophylline | roztwór do wstrzykiwań |
| 44. | Tlen medyczny | gaz |
| 45. | Ticagrelor | tabletki |
| 46. | Tramadoli hydrochloridum | roztwór do wstrzykiwań |
| 47. | Urapidilum | roztwór do wstrzykiwań |

Załącznik nr 2

MEDYCZNE CZYNNOŚCI RATUNKOWE KTÓRE MOGĄ BYĆ UDZIELANE PRZEZ RATOWNIKA MEDYCZNEGO POD NADZOREM LEKARZA SYSTEMU

1. Medyczne czynności ratunkowe wymienione w załączniku nr 1 do rozporządzenia.
2. Wykonanie intubacji dotchawiczej z użyciem środków zwiotczających.
3. Cewnikowanie pęcherza moczowego.
4. Wykonanie przezskórnej elektrostymulacji serca.
5. Wykonanie kardiowersji.
6. Asystowanie przy innych medycznych czynnościach ratunkowych, nie wymienionych w załączniku nr 1.
8. Podawanie leków.

Załącznik nr 3

ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE INNE NIŻ MEDYCZNE CZYNNOŚCI RATUNKOWE, KTÓRE MOGĄ BYĆ UDZIELANE SAMODZIELNIE PRZEZ RATOWNIKA MEDYCZNEGO

1. Ocena stanu pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania.
2. Układanie pacjenta w pozycji właściwej dla stanu pacjenta lub odniesionych obrażeń.
3. Podjęcie i prowadzenie podstawowej i zaawansowanej resuscytacji krążeniowo - oddechowej zgodnie z aktualną wiedzą medyczną.
4. Bezprzryądowe przywracanie drożności dróg oddechowych.
5. Przryądowe przywracanie i zabezpieczanie drożności dróg oddechowych z zastosowaniem w szczególności:
 - 1) rurki ustno-gardłowej;
 - 2) rurki nosowo-gardłowej;
 - 3) przyrządów nadgłośniowych;
 - 4) konikopunkcji.
6. Odsysanie dróg oddechowych.

7. Podjęcie tlenoterapii biernej lub wspomagania oddechu lub wentylacji nieinwazyjnej powietrzem lub tlenem:

1) ręcznie - z użyciem:

a) maski twarzowej,

b) zastawki jednokierunkowej, worka, samorozprężalnego oraz rezerwuaru tlenowego;

2) mechanicznie - z użyciem respiratora.

8. Wykonanie intubacji dotchawiczej i prowadzenie wentylacji nieinwazyjnej w nagłym zatrzymaniu krążenia.

9. Wykonanie defibrylacji manualnej na podstawie EKG.

10. Wykonanie defibrylacji zautomatyzowanej.

11. Wykonanie defibrylacji manualnej na podstawie EKG lub zapisu kardiomonitora.

12. Monitorowanie czynności układu oddechowego.

13. Monitorowanie czynności układu krążenia metodami nieinwazyjnymi.

14. Wykonanie kaniulacji żył obwodowych oraz żyły szyjnej zewnętrznej.

15. Wykonanie dojścia doszpikowego przy użyciu gotowego zestawu.

16. Podawanie leków drogą dożylną, domięśniową, podskórną, doustną, podjęzykową, wziewną, dotchawiczą, doodbytniczą i wziewną oraz doszpikową.

17. Odbarczenie odmy prężnej drogą nakłucia jamy opłucnowej.

18. Pobieranie krwi żyłnej i włosniczkowej do badań diagnostycznych.

19. Opatrywanie ran.

20. Tamowanie krwotoków.

21. Unieruchamianie złamań, zwichnięć i skręceń.

22. Unieruchamianie kręgosłupa ze szczególnym uwzględnieniem odcinka szyjnego.

23. Przyjęcie porodu nagłego.

24. Wykonanie segregacji medycznej pierwotnej i wtórnej.

25. Zakładanie sondy żołądkowej i płukanie żołądka, po zabezpieczeniu drożności dróg oddechowych.

26. Cewnikowanie pęcherza moczowego.

27. Wykonanie pomiaru temperatury głębokiej.

28. Oznaczanie parametrów krytycznych z użyciem dostępnego sprzętu.

29. Przygotowanie pacjenta do transportu i opieka medyczna podczas transportu.

**ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE INNE NIŻ MEDYCZNE CZYNNOŚCI
RATUNKOWE, KTÓRE MOGĄ BYĆ UDZIELANE PRZEZ RATOWNIKA
MEDYCZNEGO NA ZLECENIE**

1. Świadczenia zdrowotne wymienione w załącznikach nr 1-4 do rozporządzenia.
2. Asystowanie przy drobnych zabiegach chirurgicznych.

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenie stanowi realizację upoważnienia ustawowego zawartego w art. 11 ust. 11 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2013 r. poz. 757, z późn. zm.). Przepis ten został wprowadzony ustawą z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym, ustawy o działalności leczniczej oraz ustawy o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1887), która weszła w życie z dniem 2 grudnia 2015 r.

Projektowane rozporządzenie określa zakres świadczeń zdrowotnych, które będzie mógł wykonywać ratownik medyczny. Nowelizacja ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym umożliwia ratownikowi medycznemu wykonywanie zawodu nie tylko w jednostkach systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne, ale również poza nimi tj. wszędzie tam, gdzie ratownicy medyczni mogą być przydatni ze względu na posiadane kwalifikacje i doświadczenie tj. m. in.: w ramach ratownictwa górskiego, morskiego, górniczego, wodnego, w jednostkach podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych, Ministrowi Obrony Narodowej i innych. Umożliwienie ratownikowi medycznemu wykonywania zawodu w innych podmiotach leczniczych niż te, które posiadają zespół ratownictwa medycznego bądź szpitalny oddział ratunkowy, może stanowić uzupełnienie

i wsparcie pielęgniarek. Zakres świadczeń zdrowotnych możliwych do wykonywania przez ratownika medycznego samodzielnie, pod nadzorem i na zlecenie został określony w załącznikach do rozporządzenia. Czynności określone w załączniku nr 1 i 2 do rozporządzenia dotyczą medycznych czynności ratunkowych wykonywanych samodzielnie

oraz pod nadzorem lekarza, które są udzielane w zespołach ratownictwa medycznego. Dotychczas czynności te były określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 grudnia 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu medycznych czynności ratunkowych, które mogą być podejmowane przez ratownika medycznego (Dz. U. z 2007 r. Nr 4, poz. 33, z późn. zm.), które utraciło moc z dniem 1 stycznia 2016 r. w związku z wejściem w życie ww. ustawy

z dnia 25 września 2015 r. w zakresie upoważnienia ustawowego do wydania rozporządzenia. Natomiast załącznik nr 3 dotyczy świadczeń zdrowotnych udzielanych przez ratownika medycznego poza zespołami ratownictwa medycznego, zarówno w podmiotach leczniczych, jak i poza nimi.

Załącznik nr 4 dotyczy świadczeń zdrowotnych wykonywanych przez ratownika medycznego na zlecenie lekarza.

Rozporządzenia wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia jego ogłoszenia.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projektowana regulacja nie jest objęta prawem Unii Europejskiej.